SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1127

av Anna af Sillén (M)

En hållbar förvaltning av säl och skarv

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av en mer balanserad och effektiv förvaltning av säl- och skarvbestånden och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Längs den sörmländska kusten, liksom på flera andra platser i landet, ser vi hur växande populationer av säl och skarv skapar stora problem för både natur och människor. Det handlar om arter som tidigare varit hotade, men som i dag uppnått en nivå där de snarare riskerar att hota andra värden – fiskbestånd, biologisk mångfald, lokala näringar och människors möjligheter att bo och verka vid kusten.

Skarven har på kort tid gått från att vara en sällsynt fågel till att breda ut sig i omfattande kolonier. Fågeln konsumerar stora mängder fisk, vilket kraftigt försämrar förutsättningarna för yrkesfiske och fritidsfiske. Dess avföring gör att öarna där skarven häckar förvandlas till ”spköar” med döda träd och utarmad växtlighet. För kustkommuner i Sörmland, där skärgården är en central tillgång för turism, rekreation och utveckling, innebär detta minskad attraktionskraft och försämrade framtidsmöjligheter. Även enskilda hushåll drabbas när fastighetsvärden i närheten av skarvkolonier sjunker.

Sälen utgör samtidigt ett allvarligt hot mot redan hårt pressade fiskbestånd i Östersjön. När sälens predation på fisk sker parallellt med att havets ekologiska status är svag, skapas en dubbel belastning som riskerar att slå ut det småskaliga fisket. För yrkesfiskare i Sörmland innebär detta stora ekonomiska förluster och minskade fångstmöjligheter, vilket i förlängningen hotar både företag, livsmedelsförsörjning och kustens långsiktiga utveckling.

Dagens skyddsjakt på säl och skarv är otillräcklig. Den riktar sig i praktiken till enskilda individer, medan de stora populationerna fortsätter växa. Dessutom bygger jakten nästan uteslutande på ideella krafter, ofta lokala jägare och fiskare, som kämpar mot ett omfattande byråkratiskt regelverk. Tillståndsprocesser är tidskrävande, reglerna upplevs som orimliga och besluten fattas ofta långt ifrån de platser där problemen finns. Det leder till att många avstår från att delta i skyddsjakten, trots att viljan och kunskapen finns.

Förutsättningarna för skyddsjakt till havs måste därför förbättras. Regelverket bör utgå mer från verklighet och rimlighet, med större tillit till den lokala kunskap som finns bland jägare, fiskare och kustbor. Beslut om skyddsjakt bör i högre grad kunna hanteras nära de som lever och verkar i området, så att åtgärder kan sättas in snabbt och träffsäkert.

En långsiktigt hållbar förvaltning måste väga in både ekologiska, sociala och ekonomiska aspekter. Säl och skarv får inte tillåtas fortsätta ha den negativa inverkan på fiskebestånd, kustens utveckling och människors vardag som vi ser i dag.

Anna af Sillén (M)